

MICHAL LANG

DÁVNÍKOVÉ

MICHAL LANG

DÁVNÍKOVÉ

Ó Horuše velké, ty to vidčíš, a nic nězrobiš

Režie: Michal Lang
Scéna: David Bazika
Kostýmy: Tomáš Kypta
Hudba: Michal Lang
Dramaturgie: Tomáš Vůjtek
Inspice: Vojtěch Orenič
Text sleduje: Kamila Holaňová

Osoby a obsazení

Jarmil Michal Čapka
Emílie Tereza Dočkalová
Anna Sabina Muchová j.h.
Eva Zuzana Truplová
Babina Halina Paseková j.h.
Tadek Dušan Škubal
Jarda Kostas Zerdaloglu j.h.

Premiéra | sobota 22. ledna 2011 | 18.30 hodin

Michal LANG

narozen 1964 je režisér, autor divadelních her a hudební skladatel. Působil v Činoherním studiu v Ústí nad Labem, v Činoherním klubu, v Divadelním sdružení CD 94 a v letech 2002-2010 ve Švandově divadle, které spoluzakládal. Od letošní sezóny je uměleckým šéfem Strašnického divadla. Ostravští diváci jej znají z režii v Národním divadle moravskoslezském (Portugálie, Maryša, Večer tříkrálový) a v Komorní scéně Aréna (Poručík z Inishmoru, Procitnutí jara). Znalci místní rockové scény jej pamatují i jako bubeníka havířovské punkové kapely Maso-mlej.

DĚJINY DÁVNÍKŮ

V dávných dobách, když byla Země ještě prázdnou poustinou, spadl z oblohy veliký černý meteorit. Prudký náraz uvolnil z kamene silnou paži, která pak vysekala z meteoritu zbytek svého těla. Břicho, hrud', končetiny, pohlaví a nakonec hlavu – čelo,

nos, ústa a oči. Bůh se postavil a poprvé prohlédl. Viděl, že Země je pustá, mrtvá zem. Nadmul hrud' a vydechl ohromný proud vzduchu, který obklopil Zemi jako voda plod. Vůlí se vzněl do čerstvého větru a v mžiku obletěl Svět. Našel strmou skálu. Udeřil do ní vespod a vytvořil hlubokou trhlinu, do níž vsunul svůj úd. Nedlouho po vykonaném spojení se Země zachvěla a z trhliny jeden po druhém vyskakovali První Bohové. Každý z nich pak stvořil svůj lid, národ, jemuž se stal milujícím otcem a obdařil jej nějakou vzácnou schopností. Nakonec vystoupila ze skály Svatava. Její zrození bylo jako první východ Slunce v dějinách Vesmíru. Krása, která všechny oslepila. Svět byl takřka zničený válkou Bohů, kteří bojovali mezi sebou o právo být jejím druhem. Nakonec Svatavu umístili na Gavdos. Malý os-

trov ve Středoziemním moři, který zamkli nekonečným kouzlem. Tomu z nich, kterému by se podařilo dveře na ostrov odemknout, měla Svatava připadnout, ovšem s jednou podmínkou. Navždy. Už nikdy se od svého zachránce neměla odpoutat. Byla zamčena na ostrově celé věky, než jí jednou spatřil Horův bílý orel, který se na Gavdos zatoulal při lovu. Její krása ho oslepila a její smutek rozplakal, že spadl svému pánovi do náruče a zemřel žalem. Horus rozpletl nekonečné kouzlo a připoutal tak Svatavu k sobě navždy. Milovali se tisíce let. Horus měl charisma Slunce a Svatava půvab síly nejhlubších vod. Jejich vášeň zapálila mnoho hvězd na obloze a jejich láska byla laskavou náručí, v níž vzkvétal dávnický lid. Ale nic netrvá věčně. Nikdo sice neví, co se přesně stalo, v každém případě ale Horus Svata-

vu opustil. Prý proto, že se mu zprotivila nekonečnost. Říkalo se, že se rozptýlil mezi svůj lid, aby zakusil smrtelnost. Svatava zešílela žalem z té zrady, až se jí mléko v prsou změnilo v jed a kdokoli se ho napil, proměnil se v malého chlapěčka, kterým už zůstal navždycky. Vrhla se na Horův lid, kterému byla dosud milující matkou, jako vzteklá dračice, a od té doby ho zoufale hledá. Už tisíce let. Ona je jeho kletba. A také prokletím Dávníků.

To všechno se stalo v dávné pravlasti Dávníků ve starém Egyptě. Zničehonic najednou se začali ztrácet dávníčtí muži. Ulice se plnily množstvím zdegenerovaných agresivních dětí. Nikdo nevěděl, co se stalo. Všichni zoufale čekali na znamení. A pak měl Prorok Luboš sen. Horus jej vyzval, aby se vydal na cestu, vyvedl zdecimovaný lid z Egypta a za-

chránil jej tak před jistou zkázou. Cesta pouští byla strastiplná. Mnoho Dávníků zemřelo. Až se zdálo, že národ v poušti zahyne. Ale mrtvá těla během prvních dvou nocí obrostla peřím a třetího dne se za úsvitu zvedla z písku ptačí armáda, která svými perutěmi zakryla Slunce, a v tomto ochranném stínu pak Horův lid překonal poušť a zmizel

neznámo kam. Od té doby o nich nikdo neslyšel. Ani o Proroku Lubošovi. Bud' se Horovi podařilo svůj lid před Svatavou dokonale skrýt, nebo ona postupně, jako řeka, co se vine kolem hory, dávnický národ zahubila. Ale ještě před tím, při útěku z Egypta, během strašné cesty pouští, se od hlavního proudu oddě-

lila rodina Gužurů a zamířila na sever. Marně Prorok Luboš naléhal, aby Gužurové neopouštěli svůj národ, kolébku svou, svou matku jedinou, marně apeloval kletbou, kterou na Gužury sešle Horus. Starý Gužur, zvaný Tata Šlonzak, byl paličák a jak si něco vzal do hlavy, byl jako osel a ani Prorok Luboš s ním mnoho nezmohl. Tvrdil, že měl také prorocký sen, ovšem jiný než Luboš, ve kterém samotný Hor přikázal vydat se na sever. Tata Gužur putoval se svou rodinou

mnoho dní, týdnů a měsíců, až dorazil do krajiny, v níž se usadil a založil nový domov. Do krajiny, kde o několik tisíc let později vyrostlo město Jablunkov. A protože starý Gužur nechtěl, aby jeho děti splynuly s místním lidem a stali se z nich obyčejní smrtelníci, založil tradici, která trvá už věky. Je to Svatba sourozenců. Protože jedině tak bylo možné, aby Dávníci zůstali sami sebou. V průběhu staletí vzniklo v okolí mnoho nových větví, ale postupně všechny zanikly.

Splynuly s okolním lidem. Poslední, kteří zůstali, jsou Gužurové.

Michal Lang Dávnickové

Podle báje byl Usíre vládcem, který Egyptany pozvedl ze zvířecího stavu, v němž v pradávných dobách žili, a daroval jim civilizaci. Zemřel však zradou svého závistivého bratra Sutecha. Jeho choť Éset (Isis) sebrala pozůstatky mrtvého těla, rozseté Sutechem po Egyptě, a složila je dohromady. Po tomto pravzoru mumifikace získal Usíre, vlastně jeho duchovní podstata, věčný život na onom světě jako král mrtvých. Éset pak alespoň zdánlivě oživil mrtvé tělo svého manžela, aby mohla počít a v úkrytu močálů nilské delty porodit syna Hóra. Ten, když dospěje, podnikne tažení proti Sutechovi, který si zatím přivlastnil jeho dědictví, tj. pozemské království, a po dlouhých bojích nad

ním zvítězí a ujme se vlády. Proto se staroegyptští králové pokládali za vtělení boha Hóra; zemřelý panovník se stával Usírem a dosahoval tak nesmrtelnosti alespoň na onom světě. Tento mýtus měl však ještě jiný vztah k egyptskému království: Sutech byl prastarým bohem jedné části Egypta, kdežto Hór bohem části druhé a jejich boj byl i symbolem boje Horního Egypta s Deltou. Nakonec zvítězil Horní Egypt a Sutech se až na malé epizodické úspěchy stal během dlouhé historie Egypta zosobněním všeho zla.

Zbyněk Žába Tesáno do kamene, psáno na papyrus

V této síni stála malachitová soška Hora s ptací hlavou, vykládaná zlatem a drahokamy, před ní oltář tvaru komolé pyramidy, královská zbroj, drahocenná křesla a lavice a stolký plné drobností.

Horus - latinský tvar řeckého přepisu (Hóros) jména boha, jenž se jmenoval Hór. Bylo to původně sluneční božstvo znázorňované jako sokol nebo jako muž se sokolí hlavou. V egyptském bájesloví byl Hór synem Usírovým a Ésetiným. *Bolesław Prus Farao (vyšvětlivky k románu napsal Zbyněk Žába)*

Podle tvrzení historiků je nutné počátky starého Jablunkova hledat pravděpodobně v místech, kde

dnes leží vesnice Hrádek. Tam uprostřed divokých houštin panenských lesů a borů, založila těšínská knížata vartovné hradiště, střežící jihovýchodní hranici knížectví. Okolo tohoto hradiště se usazovali první obyvatelé a založili tak novou osadu, později vesnici s názvem Jablunkov. Stalo se tak pravděpodobně ve 12. století.

První dokumentová zmínka o Jablunkově pochází z roku 1435.

<http://jablunkov.cz/historie/historie.html>

aréna GLEBOG

komorní scéna

28. října 2 • 701 85 Moravská Ostrava • www.divadloarena.cz

e-mail: info@divadloarena.cz • jsmetuprovas@divadloarena.cz

Prodej vstupenek v pokladně KSA: po-pá 10.00-12.00 hodin • 13.00-18.30 hodin
so-ne-svátky (pouze v den představení): 17.30-18.30 hodin

Telefon pokladna: 595 155 595, **e-mail:** rezervace@divadloarena.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

PROSÍME CHOĎTE VČAS, po zahájení představení není možný přístup do hlediště.

Komorní scéna Aréna děkuje Švandovu divadlu na Smíchově za pomoc při realizaci inscenace a Ivaně Brádkové, autorce dávnických křidel.

Divadelní inscenace realizujeme za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky.

Činnost Komorní scény Aréna, příspěvkové organizace statutárního města Ostrava, je financována z rozpočtu města Ostravy.

OSTRAVA!!!

LANDERSON
ADVERTISING

ČESKÝ ROZHLAS
OSTRAVA

program

ORION

RAZ
profesionální grafika

www.divadloarena.cz